

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 7. Divitiæ sunt grave onus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79340](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79340)

suorum tribuuntur mercede meritorum. S. Laur. Just. de inflit. c. 5.

Divitiæ non solum sunt iniquæ, quia ex iniquo acquiruntur; sed etiam quia iniquis hominibus ut plurimum advenire solent. Sanct. Bonav. f. 97.

Commendavit Christus animam suam Patri, Ecclesiam Petro, Matrem Joanni, pecuniam proditori. Communiter, Deus quos odit, hic bonis abundant. Diez festo Sanct. Matthiæ.

§. VI.

Divitiæ sunt inanes, inutiles, viles.

Dives non addet ad medium sici. Ex. 30. 15. quia apud Deum non plures sunt divitiæ, quam paupertas; una anima Croesi, seu Iri. Cornelius hic.

Quid prodest stulto habere divitiæ? Prov. 17. 16. Significat Salomon, divitiæ, sine sapientia, esse inutiles, & vanas, imò noxias: eò quod à sapiente per sapientiam in opera utilia pietatis sapienter debeant expendi. Aristoteles l. 2. Rhet. c. 16. divitiæ nihil aliud ferè sunt, quam felix amentia. Cornelius hic.

Argentum eorum, & aurum eorum, non valebit liberare eos in die furoris Domini. Ezech. 7. 19. Nolent hoc avari scelesti: à Dei ira, à morte, à gehenna, nec opes, nec nepotes, nec filii, nec uxores, nec cognati; quos iniquè ditare voluerunt, cum animæ suæ perditione; eos liberare valebunt. Cornelius hic.

Sedebat sub umbra viridis hederæ - & paravit Dominus Deus vermem. Jonæ 4. 6. 7. Hedera, terrena bona. hedera innixa alteri atollitur; sin minus, per humum serpit, arefcit. Ex tunc æstimantur divitiæ à justis, ut res arida; multiq; ab eis affectum abstrahunt. Diez conc. 2. festo S. Francisci.

Omnis copia, quæ Deus meus non est, egestas mihi est. S. Aug. Medit. c. 18.

Quid prodest plena bonis arca, cum sit inanis conscientia. Sanct. August. l. 12. de Verb. Dom.

Tibi magna vis pecuniæ suppetit; quid hoc ad animum? pecunijs locupletior, pauperior animò: folijs coronatus es, & fructu eges. Sanct. Chryl. in Ps. 48. Nè timueris cum dives factus fuerit.

Quid prodest homini, si pecunias possideat, virtutem verò non possideat? villam, inquit fertilem habeo; quid est hoc? at animam fertilem non habes. Habeo mancipia; sed virtutem non habes: quod alterius est, habes; tua verò non habes. Id. t. 6. tr. in terræ motum.

Quæ sunt præsentia, sunt somniò nihil meliora. Sed, quemadmodum qui in somnis videntur sibi habere pecunias, licèt fuerint regie gazæ, cum dies illuxerit, sunt omnium paupertimi: ita tiam in vita præsentia, qui nihil illuc auferre poterit, est omnium paupertimus: in somniis enim est solum dives. Si velis mihi ergo ostendere divitem, tunc mihi ostende, quando fuerit dies,

quando in illam patriam recesserimus: nunc autem non potero discernere divitem, & pauperem. S. Chryl. in Ps. 43.

Ego terram calcare didici, non adorare: non est enim mihi fas unquam rebus inanimatis credere spes animæ. Clem. Alex. or. adh. ad Græcos.

§. VII.

Divitiæ sunt grave onus.

Erat autem Abraham dives valde. Gen. 13. 2. Hebr. *gravis vehementer.* Iraelitis ex Ægypto liberatis divisi sunt fluctus. Cur Deus eos navibus non imposuit, sicut Noe? Cur non effecit, ut omnes, sicut postea Christus, & Petrus Matth. 14. 25. super aquas graderentur? quia spoliabant Ægyptum aurò, & argentò, & his onerati divitijs, & pressi fuerunt. Stengelius t. 3. Judic. div. c. 8.

Statua illa, cui caput aureum, pectus argenteum; non habebat alatos pedes; plantas, tibiasq; ferreas, habebat. Sanè ubi cor, caputq; auro immersum est, non leves pedes expecta ad currendam viam mandatorum. *Omnia sulcisti sub pedibus ejus.* Ps. 8. 8. celum super caput. Primi Christiani afferebant pretia coram, quæ vendebant, ad pedes Apostolorum. Act. 4. 34. 35. Ad pedes, ait Sanct. Hieronym. ut ostenderent, pecunias esse calcandas. Nadasi de Ang. Custod.

Concluserunt piscium multitudinem copiosam; rumpebatur autem retr. Luc. 5. 5. Mihi cumulus iste suspectus est, nè plenitudine sui naves penè mergantur. Ecce alia sollicitudo Petri, cui jam sua præda suspecta est. S. Ambr. l. 4. hic.

Apud Barbaros quosdam, quia vernaculum est aurum, & copiosum, aurò vinclos in ergastulis habent, & divitijs malè onerant; tantò locupletiores, quantò nocentiores. Tertull. de habitu muliebri. Croesus à Cyro aureis compedibus vincclus. Ammicenus l. 71. de Sapore Persarum rege, captum ait regem ipsum Arsacem, adhibitumque in convivium, effossis oculis, vincclus catenis argenteis, exterminavit ad castellum quoddam. Aureis etiam compedibus apud Æthyopes vinclos reos Herod. refert.

Si illi, qui in mari navigant, saviente tempestate, merces negligunt, & propriis manibus onera in mare projiciunt, & fortunis vitam anteponunt; & nè navis pondere oppressa submergatur eam sublevant, & pretiosissima quæque in profundum jaciunt: cur non etiam nos, propter vitam præstantiorem, ea despiciamus, quæ animum in profundum detrahunt? cur idem non potest Dei timor, quæ potest timor maris? S. Nilus libro atcético.

Gravis pecuniarum sarcina est, quæ tenacium sui mentes avaritiæ pondere ad terram deprimit; nec emergere ad superna, coelumque suspicere, ubi vita nostra est, omninò permittit. S. Gaudentius tr. de Villico iniq.

Divitiarum amissio nihil aliud est, quam gravis oneris depositio. Hugo Card. in Job. cap. I.

§. VIII.

Divitiæ sunt spinæ, pungunt.

Prevaricatores quasi spinæ. 2. Reg. 23. 4. Omnis peccator spinæ comparatur: quia sicut spinæ tangentem se manum lacerat; sic peccator corrigentem se, dente detractionis mordet. Maxime autem avarus spinæ comparatur: quia divitiæ habent punctiones gravissimas. Hugo Card. hic.

Conversus sum in arumna mea dum confisus sum spinæ Pl. 31. 4. Divitiæ, quæ dicuntur spinæ à Domino, quanto magis cordi inferuntur per amorem, tanto magis pungunt per dolorem. Pungunt quippe, cum acquiruntur per laborem; cum habentur, pungunt per timorem; cum perduntur, pungunt per dolorem. Hugo Card. hic.

Merito divitiæ comparantur spinis: tum, quia fructum non afferunt; tum, quia fructum impediunt; tum, quia habentem affligunt. S. Bonav. in Luc. c. 8.

Quemadmodum spinæ steriles sunt. Ità & divitiæ. Quemadmodum illæ eos, qui tangunt, lacerant; ità harum cupiditas. Quemadmodum facile igni comprehenduntur & odio habentur agricolis; ità hujus sæculi negotia. Postremo, ut inter spinas feræ, viperæ, scorpis delitescunt; ità in fraudibus divitiarum. S. Chryl. hom. 23. in Joan.

§. IX.

*In divitiis labor, timor, dolor.**Ex Veteri, & Novo.*

Congregationesq. aquarum appellavit maria. Gen. 1. 10. Divitiæ dicuntur mare: quia plenæ sunt amaritudine. Hugo Card. hic.

Jacob transgrediens Jordanem in baculo suo sine metu, regrediens cum duabus turmis fratrem timet. Gen. 32. 10. S. Chryl. hom. 1. in illud, salutata: pauper nummis parum valens, & curis his omnibus carens, leo est. Ignem spirat; generosus, ac fortis, animo adversus omnes insurgit; facile omnia agit, quæ prodesse possunt Ecclesiis. Quot divites erant tempore Herodis? quot potentes? & quis in medium prorupit? quis tyrannum increpavit? quis contemptas Dei leges ultus est? Divitum nullus. Qui neque lectum, neque lectum, neque mensam, habebat; ille solus, ac primus, omni libertate tyrannum arguit; & præsentibus omnibus, ac audientibus, nuntiata sententiâ eum damnavit: *non licet tibi habere eam.*

O mors! quam amara est memoria tua, Eccl. 4. 1. Si sic est amara sola memoria, quid erit experientia? Cum dolor ex amore causetur, necesse est, ut in morte tantò major sit dolor, quanto ad hæc temporalia major est amor. S. Bonav. l. 33.

Obsulerunt ei munera. Vide hoc titulo §. I.

Vae vobis divitibus! Luc. 6. 24. Est divitibus triplex vae in præsentibus: vae laboris in acquirendo; vae timoris in custodiendo; vae doloris in deserendo. Et propter hoc fortè dicitur Apoc. 8. 13. *vae! vae! vae! habitantibus in terra.* Et hoc triplex vae perpetuabitur in Inferno: quia erit tibi labor sine requie, timor sine spe, dolor sine consolatione. Hugo Card. hic. Non pertinet ad omnes; sed ad eos tantum, qui totum animi desiderium ad pecunias contulerunt. S. Titus Bosstr. hic.

Quid faciam? Luc. 12. 17. Quis non misericordiâ erga hunc corripetur? ad eò se ipso profligatum, anxium in tanta copia, miserum in tot bonis. Non enim proventus ei terra ferebat; sed fletus, & suspiria: non fructuum copiam; sed curas, & dolores, & graves anxietates. Divitiæ alios ad lætitiâ invitare solent; hunc verò avarum in mœstitiâ adducunt. S. Basilius l. in div. avar. *Quid faciam?* ubi recondam? iisdem cruciatibus, per sollicitudinem facultatum, quibus pauper per egestatem, torquetur. S. Ambr. l. 82 de hom. divite. Spectandas putabam in divite messe cantilenas, verba lætitiæ, & jubili. At non hæc, sed quæ anxietates, & molestas curas, sonabant: *quid faciam?* Bæza l. 5. c. 1. S. Zeno serm. de dupl. tent. genere: *Quid faciam?* inquit, quis non talem miseretur? quis non infelicitatem ejus doleat? angustiat ex abundantia, constringitur ex opulentia: infelix in præsentibus bonis, infelicior in futuris. Et, ut video, ager ei non tam reditus largiores, quam gemitus attulit graviores.

Exceptit illum gaudens. Luc. 19. 6. Matthæum, & Zachæum, ambos publicanos, Salvatorem domi gaudentes excepisse Lucas refert. Quam exultationem nò in domo quidem Marthæ innocentis floruisse refert. Quid hic mysterii? fortè insolens est ad eò diviti exultatio, ut velut miraculum habitum fuerit, potuisse illos, excepto domi Christi, gaudere. Orlval. 13. Strom. hic.

Ex Patribus, & aliis.

Fugitivus servus, & perfidus, divitiæ sunt; & innumeris implicat malis. S. Chryl. hom. 11. in 1. Cor.

Divitiæ sunt vinculum grave ijs, qui illis uti nesciunt; tyrannus crudelis, & inhumanus. Id. hom. 13. ib.

Videre licet, pauperes non facile insanabilibus morbis capi; sed eos passim in divitum corporibus provenire. Certò padagræ, gravedines, dissolutiones nervorum, aut contractiones, delicatos illos magis infestant; eos, qui unguenta olent; non eos, qui laborant, & exercentur, & quotidianâ operâ victum sibi comparant. Sanct. Chrylost. t. 6. hom. 5. quid sit festum.

Non